



GAL START > 2020  
MATERA ORIENTALE - METAPONTINO



**Unione Europea**  
Fondo Europeo Agricolo per lo Sviluppo Rurale:  
l'Europa investe nelle zone rurali

# POHJOIS-SAVON LEADER-RYHMIEN MATKARAPORTTI



LINC 2023 ITALIA  
7.-12.5.2023



Euroopan unionin  
osarahoittama

# MATKALLA MUKANA:

## MANSIKKA RY:

SEIJA HEISKANEN (HANKENEUVOJA)

SEIJA KORHONEN (HANKETYÖNTEKIJÄ)

## KALAKUKKO RY:

JAANA PAANANEN (TOIMINNANJOHTAJA)

## YLÄ-SAVON VETURI RY:

MINNA PARTANEN (TOIMINNANJOHTAJA)

EVELIINA MARKKANEN (HANKENEUVOJA)





# MATKAOHJELMA LYHYESTI:

7.5. MATKUSTUSPÄIVÄ

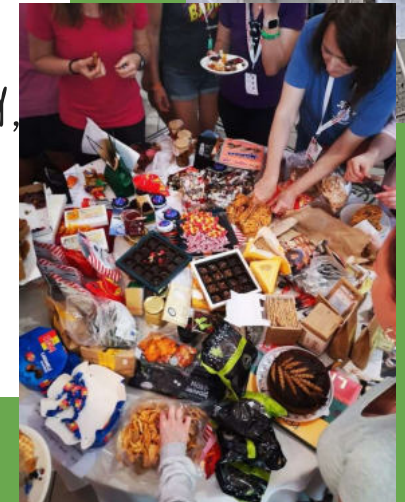
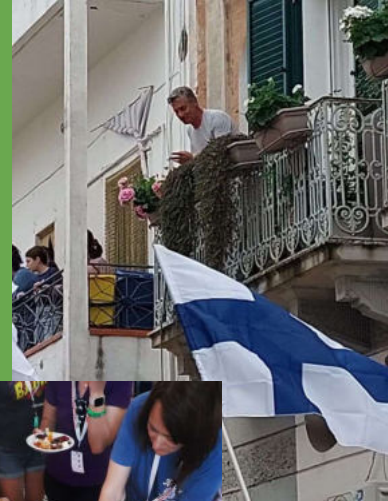
8.5. OMAA AIKAA ROOMASSA. MATKUSTUS ROOMASTA BARIIN  
JA BARISTA NOVA SIRIIN

9.5. TILAISUUDEN ALOITUS NOVA SIRISSÄ, AVAJAISPARAATI JA JUHLALLISUUDET  
BERNALDASSA, VERKOSTOITUMISILTA FERRANDINASSA

10.5. OPINTOMATKAPÄIVÄ JA YHTEISILLALLINEN NOVA SIRISSÄ

11.5. LIIKUNTA-AKTIVITEETIT RANNALLA, KV-YHTEISTYÖIDEOIDEN ESITTELY,  
PÄÄTÖSJUHLALLISUUDET MONTESCAGLIOSOSSA

12.5. MATKUSTUSPÄIVÄ

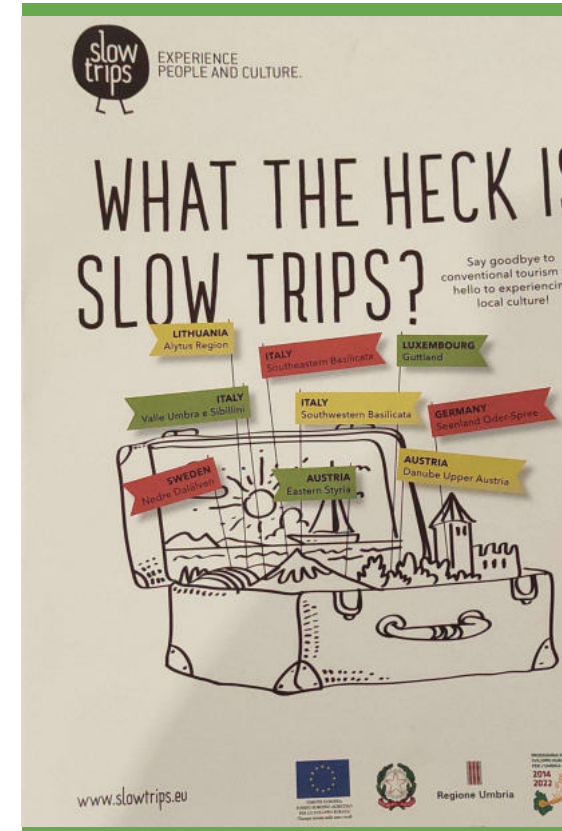


# TI 9.5. TILAISUUDEN ALOITUS:

Kokoonnuimme hotellin auditorioon, jossa LINC-konferenssin järjestäjät esittäytyivät.

Tilaisuudessa esiteltiin lisäksi kaksi kansainvälistä yhteistyöhanketta:

- Slow Trips -hanke, joka on keskittynyt tavanomaisen matkailun sijaan kehittämään “hidasta” matkailua paikalliskulttuurin, ruuan ja ihmisten parissa sekä näyttämään alueita, jotka eivät ole tyypillisiä turistikohdeita. Vastuullisuus on iso osa hanketta. Hanke vaikutti mielenkiintoiselta ja slow trips -ajattelu voisi sopia oikein hyvin myös Pohjois-Savon matkailuun.
- YLLD (Youth Led Local Development). Hankkeen tavoitteena on lisätä maaseudulla asuvien, sosioekonomisia vaikeuksia kohtaavien nuorten tietoisuutta, kiinnostusta, osaamista ja osallistumista.



## TI 9.5. AVAJAISET

Varsinaiset avajaiset järjestettiin Bernalda-nimisessä kylässä. Aluksi kaikkien maiden edustajille jaettiin liput ja maittain kuljettiin paraatissa pitkin kylän katuja. Rumpu- ja torvisoittokunta sekä lippujen heittelijät johtivat paraatia. Kyläläiset olivat kokoontuneet kaduille, parvekkeille, oviaukkoihin ja ikkunoihin katselemaan paraatia.

Tilaisuuden jälkeen kokoonnuimme kaupungintalolle kuulemaan tervetuliaispuheita ja alueen esittelyä. Lag Start 2020 on paikallinen Leader-ryhmä, joka oli päävastuussa Linc-seminaarin järjestämisestä.

Illallinen Ferrandina-nimisessä kylässä, jossa live-esiintyjä, verkostoitumista ja herkullista ruokaa.



# KE 10.5. OPINTOMATKAT -STUDY TOUR 8

## Vierailukohteet: "Ihmetysten kierros". Bernalda, San Michele Arcangelon luostari Mostescagliosossa, Grottole

Ensimmäinen kohde oli Bernaldassa Borgo San Gaetanossa. Kävimme pikaisesti kävelemässä ulkona ja sitten matka jatkui luostariin, Abbey of San Michele Arcangelo in Montescaglioso. Täällä seurasimme yksityiskohtaista selostusta ja pukeutumista taruhahmo Cuciboccaa. Hahmo pelotteli lapsia, että jos he valehtelevat, cucibocca ompelee suun kiinni. Hahmo liittyy joulun ajan päättymiseen.

Pysähdyimme "Essenza Lucano" Museossa ja tuotantotiloissa Pisticci Scalossa. Tuotemerkillä Amaro Lucano valmistetaan yrtiliköörejä. Museossa esiteltiin kattavasti yrityksen historia, välineistöä, vaatetusta ym. Tilassa oli hyödynnetty myös AR-VR-tekniikkaa. Ulkona puutarhassa oli esillä kaikki yrtiliä, joita valmistuksessa käytetään.

Päivän päätteeksi sade yllätti ja kastuimme. Kiipesimme jalan kapeita kujia pitkin Grottoleen, jossa tutustuimme Wonder Grottole -yhteisöön. Se on perustettu lähes tyhjiin kylään, jossa keski-ikä on yli 70v. Yhteisö vuokraa asuntoja edullisesti työtä vastaan. Tulijat tuovat oman osaamisensa yhteisöön, mikä houkuttelee kylään asukkaita ympäri maailmaa.



# KE 10.5. OPINTOMATKAT -STUDY TOUR 9

**Vierailukohteet: “Magian ja fantasian museo”, Colobraron kylä, Rabatana, Tursin kylän vanhin osa, vierailu viinitilalla**

- Colobrarossa esiteltiin hyvin museon tarina ja kylän erityispiirteet: yrttien merkitys taikuudessa (kylän alueella kasvoi villiyrttejä, niitä näkyi tien varsilla). GAL Start 2020 Leader-ryhmän hallituksen jäsen esitteli museota, joka oli saanut Leader-rahoitusta
- Rabatana oli todella mielenkiintoinen ja kaunis käyntikohde. Gootit rakensivat linnan 500 -luvulla, saraseenit asuivat alueella 850 -luvulla ja he nimesivät paikan “rabat” sanan mukaan Rabatanaksi (rabat arabiaa: kylä/kaupunki), oli asuttu 1800 -luvun puoliväliin saakka. Joku tiesi kertoa, että Rabatanassa Leader-ryhmä on rahoittanut ravintola - ja hotellitoimintaa. Rabatanaa on haettu UNESCON maailmanperintökohteeksi



## STUDY TOUR 9 JATKUU:

- Lounaalla alueen punaviiniä sekä alueen erikoisuuksia: mm. juustoja ja makkaroita, jälkiruuaksi mansikoita - Basilicata on Italian mansikanviljelyaluetta
- Iltapäivällä vierailu viinitilalla, jossa viininvalmistuksen esittely: ei maistiaisia.
- Ohjelmassa piti olla myös Cooking Grannies, mutta jostain syystä niitä ei ollutkaan
- Retkipäivä ei täyttänyt odotuksia, koska ohjelmasta oli jäänyt mielenkiintoisia osioita pois, eikä opastustakaan juuri ollut - GAL Start 2020 on rahoittanut elokuvamatkailua (kohteina mm. Colobraro ja Rabatana), slow trip - kohteita sekä ruuan tuotteistamista matkailussa. Näistä asioista ei kerrottu mitään
- Retken pelastivat upeat maisemat, mukavat kanssamatkustajat sekä sympaattiset kylät kukkuloilla.





# STUDY TOUR 10 "MANI IN PASTA": TOURIST INHABITANT FOR A DAY

## **Necessity is the mother of invention – Tarve on keksintöjen äiti**

Retken ensimmäisessä kohteessa "Essenza Lucano" -museossa Pisticci Scalossa tutustuttiin italialaiseen Amaro Lucano -yrtilikööriin, jota tuotetaan perheyrityksessä. Tuotantolaitoksen vieressä olevassa näyttelyarkkitehtuuriltaan nykyaikaisessa pienessä museossa tutustuttiin yrityksen historiaan ja tuotteen valmistusprosessiin. Tuotannossa käytetään monia erilaisia paikallisia yrtejä. Kohteessa oli asiantunteva englanninkielinen opastus.

Seuraava kohde Civico MAFE (Il Museo Civico Archeologico di Ferrandina) esitteli Ferrandinan alueen muinaishistoriaa. Kohteessa ei ollut esittelyä ja esittelyaineisto oli ainoastaan italiaksi.

Tutustuimme yhteen Leader-rahoitetun matkailun kehittämishankkeen kohteeseen. Hankkeessa 9 eri Euroopan aluetta on kehittänyt Slow Trips -konseptin, (European Slow Travel Experiences), jossa paikallisuus ja "hitaus" on keskiössä, vastapainona perinteiselle massaturismille. Etelä-Italiassa hankekumppanina on LAG Start 2020 -Leader toimintaryhmä. Basilicatan alueella paikallista ruokakulttuuri edistetään ja säilytetään Nonne chef di Matera – hankkeessa. Retkeläiset saivat Rotondellassa kokeilla pastan tekoa omin käsin ihastuttavien isoäitien opastuksella.





## STUDY TOUR 10 JATKUU

**Il vino è poesia imbottigliata –  
pullotettua runoutta**

Retki päättyi [Battifarano -viinitilalle](#), jossa perehdyimme tuotantoon ja saimme maistaa paikallista viiniä. Yritys tarjoaa myös majoituspalveluja maatilamatkailun hengessä.

Retkipäivä oli pitkä, ajomatkaa runsaasti. Alueen Leader-toiminnasta ja rahoituksesta emme saaneet juuri mitään tietoa. Kovasti olisin kaivannut myös tietoa alueesta yleensä, bussimatkan aikana siitä olisi ollut hyvä tilaisuus kertoa.



10.11.5.

Aamulla kokoontuimme rannalle kisailemaan joukkueittain leikkimielisessä turnauksessa. Ohjelmassa piti olla purjehdusta, suunnistusta ja melontaa, mutta jostain syystä niitä ei tapahtunut lainkaan.

Lounaan yhteydessä saimme maistella osallistujien tuomia herkuja ympäri Eurooppaa.



## JATKUU TO 11.5.

Päivällä kävimme pikaisesti läpi yhteistyöhanke-ehdotukset (partnerihakuilmoitukset), joita oli noin 30. Suomesta oli tullut eniten ehdotuksia ja Pohjois-Savostakin 7. Aiheeseen paneuduttiin laajemmin perjantaina, mutta me emme aikataulusyistä voineet enää osallistua siihen. Toivomme, että seminaari poikii jotain kansainvälistä yhteistyötä jatkossa.

Päätösilta järjestettiin Montescagliosossa, vanhan luostarin sisäpihalla, jossa kuulumme aluksi paikallista musiikkia ja saimme ostaa paikallisia tuotteita markkinoilta. Herkullisen illallisen jälkeen oli juhlapuheita sekä kapulanvaihto seuraaville järjestäjille: Romanianlle.



# KONTAKTIIT

Seminaariin olisin toivonut ensinnäkin uuden rahoituskauden teemojen mukaisia tapaamisia tai infoja, joissa aihepiiristä kiinnostuneiden kontaktointi olisi ollut helpompaa.

Keskusteluja ja hienoja uusia tuttavuuksia syntyi ruokailutilanteissa, bussissa ja vierailujen yhteydessä, mutta oli sattumanvaraista löytyikö yhteisiä intressejä esim. hankkeiden suhteen. Esimerkiksi Slow Trips -matkailuhankkeen esittelyn perusteella oli helppo hakeutua kontaktiin hanketoimijoiden kanssa.

Kävi ilmi, että usealla maalla (mm. Viro, Italia) strategia oli vielä valmistelussa, ja kovin moni maa ei ollut seminaariin ideapaperia jättänyt. Jäi vaikutelma, ettei kumppanihakua ollut rahoituskauden tässä vaiheessa kovin keskeistä.

Mahdolliset tulevat yhteistyötahot merkittiin ylös. Mansikan potentiaalisin kumppani lienee ruotsalainen Slow Trips -hankkeessa mukana ollut taho. Veturin potentiaalisin kumppani on Leader Ravakan kautta tulevat kumppanitahot (suunnittelevat uutta kv-hanketta kylätoiminnan kehittämiseen tuleville vuosille). Kalakukko tarttui yhdessä Päijänne-Leaderin ja Ravakan kanssa nuorten kv-yrittäjyysleiri teemaan, joka istuisi hyvin Kalakukon uuden kauden 23-27 kv-strategiaa edistäväksi hankkeeksi.

HIENOJA PAIKKOJA



8.5.2023 13:28

KOKEMUKSIA JA  
TUNNELMIA



HYVÄ TUNNELMA

UPEITA KOHTAAMISIA



VESISADETTA



HYVIÄ RUOKIA



UPEITA MILJÖITÄ



AURINKOA JA KUKKIA



12.5.2023 - 07:25

BUSSIMATKOJA



KAUNIITA KOHTEITA





UUSIA YSTÄVIÄ ERI MAISTA



KULTTUURIEN KOHTAAMISIA



MUSIIKKIA



# MITÄ JÄI KÄTEEN: PLUSSAT JA MIINUKSET?

- + UUSIA LEADER-TUTTUJA ERI MAISTA
  - + OPPIA ERI KULTTUUREISTA
  - + YHTEISTYÖHANKEMAHDOLLISUUKISA
    - + YHTEYSTIETOJA
  - + PALJON ILOISIA MUISTOJA JA YHTEISÖLLISYYDEN TUNNETTA
- HUONOA ORGANISOINTIA: ODOTTELUA, ASIOISTA EI KERROTA, OHJELMANMUUTOKSIA ILMAN PERUSTELUJA
  - ITALIALAISTEN HUONO KIELITAITO ASETTAA HAASTEITA KOMMUNIKOINTIIN
    - LEADER-KOhteista kerrottiin surullisen vähän

KIITOS!

LEADER

**Mansikka**

LEADER

**Kalakukko**

LEADER

Ylä-Savon

**Veturi**